

معرفی کتاب

کارزار گسترده جهانی منع خشونت در برابر زنان از سوی نهادهای بین‌المللی، از جمله سازمان ملل و عفو بین‌الملل (امنیتی انترنشنل) در هشتم مارچ ۲۰۰۴ رسماً اعلام شد. در آستانه این کارزار کتابی با عنوان **آیا او را دیده‌اید؟** از سوی سازمان عفو بین‌الملل (بخش هالند) به زبان هالندی منتشر گردید.

درونمایه کتاب **آیا او را دیده‌اید؟** از یکسو بازگوکننده خشونت در برابر زنان از حوزه خانواده تا محیط کار، آموزش، ... می‌باشد و از سوی دیگر همه نهادها، سازمان‌ها، جنبش‌ها، دولت‌ها و پیش از همه زنان را به مبارزه برای توقف و منع آن می‌طلبد. کتاب دارای نرده فصل است که هر فصل آن مسایل بسیار جدی و حیاتی را در پیوند با خشونت مطرح و ریشه‌یابی می‌کند. کتاب در کلیت خود بیانگر این حقیقت است که خشونت در برابر زنان ریشه در نابرابری جنسیتی، فقر، واپس‌مانده‌گی فرهنگی، سنت‌های سخت‌گیرانه، تعبیر و تفسیر تنگ‌نظرانه دینی و فرهنگ مردسالار دارد و در همه لایه‌های جامعه و در تمام حوزه‌ها اتفاق می‌افتد.

کتاب بر پایه گزارش‌های **عفو بین‌المللی، (این بر عهده ماست، خشونت در برابر زنان را متوقف سازید)**، سازمان ملل، سازمان بهداشت جهانی، پژوهش‌های دانشگاه‌ها، گزارش‌های روزنامه‌های معتبر جهانی، اسناد پژوهشی وزارت دادگستری هالند و وزارت انکشاف و تعاون بلژیک، ... تهیه شده و بر میثاق‌های جهانی از جمله میثاق ۱۹۷۹ در باره حقوق بشری زنان و منع

همه انواع تبعیض در برابر آنان، میثاق ۱۹۶۶ سازمان ملل در باره حقوق برابر شهروندی، و میثاق ۱۹۹۳ در باره رفع خشونت در برابر زنان ... تکیه زده است.

توجه جدی جامعه جهانی برای توقف و منع خشونت در برابر زنان پیش از همه بر می‌گردد به نقش مرکزی زنان در تربیت کودکان و اثرگذاری آنها در همه شیئون زنده‌گی خانواده و جامعه انسانی. با در نظر داشت جایگاه بلند زن در خانواده و جامعه، هر گونه اثر بر «او»، همه را در بر می‌گیرد.

زن بیش از هر فرد دیگر در جامعه معروض به انواع خشونت است که در شکل‌های خشونت خانگی، اجتماعی و خشونت از جانب دولت‌ها ظاهر می‌گردد. خشونت منشای اساسی بسیاری از آسیب‌های جسمی و روانی در نزد زنان شناخته شده است. جامعه‌شناسان به این نظر اند که منشای از هم پاشیدن خانواده‌ها، فرار از خانه، پناه بردن به فحشا، مواد مخدر، دزدی و ده‌ها انحراف دیگر ریشه در خشونت دارد. اثر خشونت سال‌های زیادی بر روان و کردار انسان در خانواده و جامعه باقی می‌ماند. خشونت از جسارت انسان در بیان حقیقت و دفاع از آن می‌کاهد و حس اعتماد به نفس و اراده آزاد را تضعیف می‌کند. خشونت در برابر زنان در هر حالت مشروعیت ندارد و نباید به آن اجازه داد.

سوگمندان باید گفت خشونت در برابر زنان در افغانستان علاوه بر اینکه ریشه در نابرابری جنسیتی، فقر جانکاه، عقب‌مانده‌گی اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی، سنت‌های ناپسند و فرهنگ مردسالار دارد، هم‌زمان متأثر از درگیری‌های مسلحانه، تصفیه‌های قومی، بی‌جا شدن‌ها و مهاجرت‌ها و در یک جمله، متأثر از فرهنگ جنگ و تفنگ می‌باشد.

دریغا که مسایل زنان و به ویژه مسألهء خشونت در برابر زنان، در جامعهء ما اندک مورد بحث قرار گرفته و جای کارهای پژوهشی و دانشگاهی در این حوزه خالی است. امید اینست که به همت موسسات پژوهشی و دانشگاهها و پژوهشگران زن، مسألهء زن و خشونت در برابر آنان مورد پژوهشهای علمی قرار گیرد و راههای عملی و قانونی منع خشونت در برابر زنان پیش کشیده شود. خشونت در برابر زنان جرم اعلام شود و مرتکبین آنها مورد پیگرد قانونی قرار گیرند.

این اثر تلاشی است در راستای طرح مسألهء خشونت در برابر زنان و شیوههای مبارزه به آن و راههای بیرون رفت از این فاجعه. در جریان برگردان، سعی شده است که زبان کتاب برای همه فارسی‌زبانان قابل فهم باشد.

در نهایت با تقدیم این اثر به فعالان حقوق بشری زنان می‌خواهم تأکید کنم که خشونت در برابر زنان به هیچوجه پدیده‌یی مشروع در مناسبات خانواده‌گی و اجتماعی نیست، بناً نباید به آن اجازه داده شود. در حداقل آگاهی از آن، پنهان نکردن آن، طبیعی نپنداشتن آن و بهترین حالت، به مقابله برخاستن در برابر آن خواهد بود.

این سخن پایان نمی‌یابد، اگر از کار با ارزش سازمان عفو بین‌الملل که در راستای منع خشونت در برابر زنان انجام داده و می‌دهد، با سپاس‌گذاری یاد نکنم.

برگرداننده : ج. پلوشه

هالند، فوریهء ۲۰۰۸